

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Faisala Husseiniho, Ph.D., a Mgr. Petra Pospíšila v právní věci žalobce: **M. K.**, zastoupeného JUDr. Jiřím Adamcem, advokátem se sídlem Za Poštou 112, 698 01 Veselí nad Moravou, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem třída Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 8. 2015, č. j. KUZL/47477/2015, sp. zn. KUSP/47477/2015/PŽÚ/Du,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje ze dne 12. 8. 2015, č. j. KUZL/47477/2015, sp. zn. KUSP/47477/2015/PŽÚ/Du, **se ruší** a věc **se vrací** k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 13.200 Kč, a to k rukám jeho advokáta JUDr. Jiřího Adamce do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Výše označeným rozhodnutím žalovaný na základě stížnosti žalobce přezkoumal postup obce Podolí (dále též „povinný subjekt“ či „správní orgán prvního stupně“) při vyřizování

jeho žádosti o informace ze dne 11. 5. 2015 a v souladu s ust. § 16a odst. 6 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“) postup obce Podolí při vyřizování žádosti žalobce o poskytnutí informací potvrdil.

[2] Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že povinný subjekt napravil svůj původně nesprávný postup. Při posuzování stížnosti vzal v úvahu nejen skutečný obsah poskytnutých informací, ale taktéž přihlédl ke smyslu a účelu zákona o svobodném přístupu k informacím. Vyřízení bodů 1. a 2. žádosti shledal žalovaný dostačujícím. Uvedl, že v případě výborů zřizovaných zastupitelstvem obce se při kontrolách nepostupuje podle kontrolního řádu, tedy zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád) – dále jen „kontrolní řád“ – jak se mylně domnívá žalobce. Dále vycházejí z obsahu poskytnutého zápisu z 1. jednání Finančního výboru obce Podolí ve spojení s tím, co žalobce požadoval v podané žádosti, konstatoval, že body 1. a 2. žádosti byly tímto způsobem vyřízeny. K tomu poznamenal, že výbory zastupitelstva obcí nemusí ke každé projednávané záležitosti přijímat usnesení; pokud tedy usnesení neexistuje, nelze jej ani poskytnout. Jakkoli by možná přicházelo v úvahu vydání rozhodnutí o odmítnutí žádosti, toto by žalovaný považoval za přepjatý formalismus. K bodu 3. žádosti o informace žalovaný uvedl, že ze zápisu kontrolního výboru o provedené kontrole ze dne 16. 3., 18. 3. a 31. 3. 2015 vyplývalo, že bylo přijato usnesení o postoupení stížnosti žalobce na neslučitelnost funkcí starostky obce Podolí orgánům státní správy zabývající se uvedenou problematikou. Povinný subjekt žalobci poskytl kopii podání „Postoupení žádosti o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím“, z jehož obsahu je zřejmé, že jím bylo postoupeno podání týkající se neslučitelnosti funkcí starostky obce Podolí Ministerstvu vnitra ČR. S ohledem na obsah podání žalovaný konstatoval, že se jedná o podání, jehož poskytnutí se žalobce svou žádostí domáhal. Žalovaný neshledal důvodnými ani námitky týkající se bodů 4. až 8. žádosti o informace. Závěrem žalovaný připustil, že v některých dílčích částech mohl povinný subjekt vydat rozhodnutí o odmítnutí části žádosti, toto však považoval za příliš formalistický přístup, který by nepřispěl k naplnění smyslu a účelu zákona, tedy k poskytnutí požadovaných informací. Žalovaný uvedl, že žalobci byly poskytnuty požadované informace v takové podobě a formě, v jaké je má povinný subjekt k dispozici. Pokud forma, případně obsah poskytnutých informací neobsahuje některé zákonem stanovené náležitosti, nelze toto řešit v rámci poskytování informací dle zákona o svobodném přístupu k informacím. K tomu uvedl, že žalobce požadoval v některých případech informace v podobě, v níž se nenacházejí a ani se nacházet nemusí či nemohou. Povinný subjekt mu však informace poskytl v podobě, v jaké je má, postupoval tedy v jeho zájmu.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

[3] Ve včas podané žalobě žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a současně přikázal žalovanému, aby rozhodl tak, že obec Podolí je povinna požadované informace poskytnout v souladu se zákonem. Žalobu směřoval proti těm částem rozhodnutí, které se vztahují k bodům 1., 2. a 3. žádosti o informace ze dne 11. 5. 2015.

[4] Předně žalobce namítal, že povinný subjekt mu neposkytl kopii protokolu z kontroly, kterou provedl finanční výbor zastupitelstva Obce Podolí ve věci proplacení faktury ve výši 84.621 Kč za zimní údržbu komunikací (viz bod 1. žádosti o informace), když ani v odpovědi

ze dne 25. 5. 2015 ani v odpovědi ze dne 22. 7. 2015 mu nebyla požadovaná informace poskytnuta. V případě, že finanční výbor zastupitelstva obce protokol z provedené kontroly nevyhotovil, měl mu podle jeho názoru povinný subjekt tuto informaci sdělit, případně ji doplnit o informaci, že takový protokol neexistuje, neboť jej finanční výbor nevyhotovil. Žalobce nesouhlasí s názorem žalovaného, že z kontroly provedené finančním výborem zastupitelstva obce se protokol z provedené kontroly nepořizuje. S poukazem na ust. § 1 kontrolního řádu žalobce naopak trvá na tom, že tento zákon se použije i na kontrolní činnost vykonávanou finančním výborem zastupitelstva obce a že z takové kontroly se musí pořádat protokol. Pro doplnění uvedl, že povinnost pořádat zápis o provedené kontrole podle ust. § 119 odst. 4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) – dále jen „obecní zřízení“ – je věcí odlišnou od povinnosti pořádat protokol z kontrolní činnosti podle ust. § 12 kontrolního řádu. Za nepřipustný považuje žalobce postup, aby žalovaný poskytoval za obec Podolí informace nebo vysvětlení k již poskytnutým informacím. Rovněž podle jeho názoru není přepjatým formalismem trvat na poskytnutí informací, jak o ně bylo požádáno. V případě, že obec Podolí zjistila, že finanční výbor zastupitelstva obce Podolí protokol z předmětné kontroly nepořídil, sama se měla ve své odpovědi vztahující se k žádosti o informaci takto jednoznačně vyjádřit. Žalobce tedy trvá na tom, aby mu obec Podolí poskytla kopii protokolu z kontroly, jak je uvedeno v bodu 1. jeho žádosti o informace. Pokud takový protokol neexistuje, protože jej finanční výbor nevyhotovil, trvá žalobce na tom, aby jej obec Podolí o nevyhotovení protokolu informovala.

[5] Dále žalobce namítal, že mu povinný subjekt neposkytl kopii všech usnesení finančního výboru přijatých ve vztahu ke kontrole správnosti proplacení faktury ve výši 84.621 Kč za zimní údržbu komunikací v obci Podolí (viz bod 2. žádosti o informace). Podle žalobce není pravda, že by usnesení finančního výboru bylo součástí bodu 1., jak je uvedeno v odpovědi ze dne 22. 7. 2015, jelikož žádné takové usnesení není součástí zápisu z 1. jednání finančního výboru obce Podolí, ani jiného zaslaného dokumentu. Žalobce má za to, že obec měla buď poskytnout požadovanou informaci, nebo měla vydat rozhodnutí o odmítnutí žádosti, nebo měla v odpovědi uvést, že žádná usnesení finančního výboru, která byla přijata ve vztahu ke kontrole správnosti proplacení předmětné faktury, nemá, protože je finanční výbor nevyhotovil. Žalobce i zde považuje za nepřipustné, aby žalovaný za obec Podolí poskytoval informace nebo vysvětlení k poskytnutým informacím. V případě, že obec Podolí zjistila, že finanční výbor nevyhotovil žádná písemná usnesení, sama se měla takto jednoznačně vyjádřit. Žalobce trvá na tom, aby mu Obec Podolí poskytla kopii všech usnesení finančního výboru, včetně výsledků hlasování ve věci, která tento výbor přijal k předmětné kontrole, jak je uvedeno v bodu 2. žádosti o informace. Pokud taková písemná usnesení neexistují, protože je finanční výbor nevyhotovil, trvá na tom, aby ho obec Podolí o nevyhotovení takových usnesení informovala.

[6] Konečně žalobce namítal, že mu obec Podolí neposkytla kopii přípisu, kterým byla postoupena stížnost o neslučitelnosti funkcí starostky obce Podolí jinému orgánu veřejné správy, jak je uvedeno ve zprávě kontrolního výboru zastupitelstva obce Podolí (viz bod 3. žádosti o informace), když ani v odpovědi ze dne 25. 5. 2015, ani v odpovědi ze dne 22. 7. 2015 se nejednalo o poskytnutí požadované informace. Žalobce i zde považuje za nepřipustné, aby žalovaný za obec Podolí poskytoval informace nebo vysvětlení k poskytnutým informacím. V případě, že obec Podolí zjistila, že kopie přípisu, kterým byla

postoupena stížnost o neslučitelnosti funkcí starostky obce Podolí jinému orgánu veřejné správy, neexistuje, měla ve své odpovědi tuto informaci poskytnout a neměla ji zavádějícím způsobem nahrazovat jinými dokumenty. Žalobce trvá na tom, aby mu obec Podolí poskytla kopii přípisu, kterým byla postoupena stížnost o neslučitelnosti funkcí starostky obce Podolí jinému orgánu veřejné správy, jak je uvedeno v bodu 3. jeho žádosti o informace. Pokud takový přípis neexistuje, trvá na tom, aby ho obec Podolí takto informovala.

[7] Žalobce poukázal na negativní postoj žalovaného k žadateli o informace a k institutu žádosti o informace, o které je možné žádat podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Žalovaný dle žalobce nebral v úvahu, že existují povinnosti orgánů veřejné správy postupovat při všech jednáních transparentně, poskytovat informace a dodržovat zásady správního řízení. Povinný subjekt podle jeho názoru vnímá žádosti o informace jako potenciální hrozbu, která by mohla ukázat na jeho nezákonný postup a chyby v práci. Jako nevhodné považuje žalobce vyjádření žalovaného, že právo na informace neznamená neomezené právo občana na uspokojení osobní zvědavosti.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě a replika žalobce

[8] Ve vyjádření k žalobě žalovaný především odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Uvedl, že pokud by vycházel pouze z doslovného znění žádosti o informace a označení písemností, které žalobce požadoval poskytnout a které mu byly poskytnuty, mohlo by být v některých částech žádosti vydáno rozhodnutí o odmítnutí části žádosti. Žalovaný však vzal při svém rozhodování v úvahu především smysl a účel zákona o svobodném přístupu k informacím a taktéž přihlédl k tomu, že sám žalobce přesně nevěděl a ani vědět nemusel, zda jím požadované podobě informace existují a zda jimi povinný subjekt disponuje. Pokud by povinný subjekt a následně i žalovaný vycházeli striktně z doslovného znění žádosti žalobce, bylo by na místě vydat ve vztahu k bodům 1. – 3. rozhodnutí o odmítnutí části žádosti. Tímto postupem by bylo z formálního hlediska učiněno zadost zákonu, ve vztahu k žalobci by však takový postup, byť ve smyslu zákona správný, k ničemu nepřispěl. Žalobce by při striktní aplikaci zákona neobdržel žádné informace, tj. ani ty, které mu povinný subjekt zaslal po zhodnocení obsahu a zejména smyslu žádosti. Žalovaný je toho názoru, že žalobce nebyl postupem povinného subjektu zkrácen na svém právu na informace. Žalovaný nesouhlasil s tím, že by se svým postupem měl snažit o utajení některých pochybení povinného subjektu. Toto tvrzení žalobce není ničím podloženo.

[9] Z uvedených důvodů žalovaný navrhl soudu žalobu zamítnout.

[10] V reakci na vyjádření žalovaného byla soudu doručena replika, v níž žalobce především setrval na žalobní argumentaci. K otázce, zda se na kontroly prováděné finančním výborem zastupitelstva obce použije či nepoužije kontrolní řád, žalobce s odkazem na ust. § 1 odst. 1 zákona uvedl, že kontrolní řád se použije na kontroly prováděné všemi orgány územních samosprávných celků, tedy i na kontroly prováděné finančními výbory zastupitelstev obcí, přičemž se z takových kontrol pořizuje protokol. Při přistoupení na výklad žalovaného, podle něhož se na kontrolní činnost finančního výboru kontrolní řád nevztahuje, by probíhala každá kontrolní činnost prováděná finančním výborem bez jakýchkoli procesních pravidel, což považuje žalobce za nepřipustné. Pro úplnost žalobce namítl, že žalovaný své tvrzení, že

kontrolní řád se na kontroly prováděné finančními výbory zastupitelstev obcí nevztahuje, řádně neodůvodnil. K bodu 3. žádosti žalobce nad rámec žaloby uvedl, že neslučitelnost funkcí starostky obce Podolí nebyla do dne podání repliky v zastupitelstvu obce projednána a že postup povinného subjektu a žalovaného má u veřejnosti vzbudit dojem, že nic není třeba v tomto smyslu projednávat a že vše je v souladu se zákonem č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů. Žalobce má za to, že neslučitelnost funkcí u starostky obce Podolí trvá a že povinný subjekt i žalovaný se snaží ve věci stranit právě starostce obce Podolí. Žalobce trvá na dodržování ust. § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, které povinný subjekt nerespektoval a nevydal rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popř. o odmítnutí části žádosti.

IV. Posouzení věci soudem

[11] Zdejší soud, v souladu s § 51 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“) bez nařízení jednání přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, jakož i postup povinného subjektu při vyřizování žádosti žalobce o informace, a shledal, že **žaloba je důvodná**.

[12] Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí, kterým žalovaný potvrdil postup správního orgánu prvního stupně při vyřizování žádosti žalobce o informace ze dne 11. 5. 2015. Ačkoli žádost o informace obsahovala 8 bodů, žaloba směřuje toliko proti postupu správních orgánů týkajícímu se bodů 1. až 3. žádosti, soud tedy přezkoumal napadené rozhodnutí pouze v tomto rozsahu.

[13] Pokud žalobce namítal, že mu obec Podolí neposkytla kopii přípisu, kterým byla postoupena stížnost o neslučitelnosti funkcí starostky obce Podolí jinému orgánu veřejné správy, jak je uvedeno ve zprávě kontrolního výboru zastupitelstva Obce Podolí (viz bod 3. žádosti o informace), této námitce soud nepřisvědčil.

[14] Ze zápisu kontrolního výboru o kontrole provedené ve dnech 16. 3., 18. 3. a 31. 3. 2015, který je součástí předloženého spisu, soud zjistil, že „*na základě písemného podnětu občana ze dne 16. 2. 2015 k provedení kontroly týkající se neslučitelnosti funkce starostky Obce Podolí a jejího zaměstnaneckého poměru u Obce Podolí na pracovní pozici účetní a administrativní pracovnice kontrolní výbor schvaluje postoupení této pracovně-právní záležitosti orgánům státní správy zabývajícím se výše uvedenou problematikou.*“ Povinný subjekt žalobci na základě žádosti o informace poskytl kopii podání označeného jako „*Postoupení žádosti o informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím*“, z jehož obsahu je zřejmé, že jím bylo postoupeno podání týkající se neslučitelnosti funkcí starostky obce Podolí Ministerstvu vnitra. Pokud žalobce v žádosti o informaci (v bodě 3.) žádal o kopii přípisu, kterým byla postoupena stížnost o neslučitelnosti funkcí starostky Obce Podolí jinému správnímu orgánu, přičemž odkázal na „zprávu kontrolního výboru zastupitelstva Obce Podolí“ (za tuto zprávu lze dle názoru soudu považovat citovaný zápis kontrolního výboru), a z tohoto zápisu vyplývá, že kontrolní výbor se usnesl na postoupení „*pracovně-právní záležitosti orgánů státní správy zabývajícím se výše uvedenou problematikou*“, lze konstatovat, že žadateli byla poskytnuta informace, které se domáhal. Žalobce ostatně v žalobě kromě obecného tvrzení, že „se nejednalo o poskytnutí

požadované informace“ nijak blíže nespecifikoval, z jakého důvodu se domnívá, že mu požadovaná informace nebyla poskytnuta.

[15] Soud však shledal důvodnými námitky žalobce vztahující se k postupu správních orgánů při vyřizování bodů 1. a 2. žádosti o informace.

[16] Pod bodem 1. žádosti o informace žalobce žádal povinný subjekt o „kopii protokolu z kontroly, v němž jsou uvedeny náležitosti dle § 12 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole, kterou provedl finanční výbor zastupitelstva Obce Podolí ve věci proplacení faktury ve výši 84.621 Kč za zimní údržbu komunikací“, pod bodem 2. žádal o kopii všech usnesení finančního výboru dle § 118 odst. 3 obecního zřízení, včetně výsledků hlasování ve věci, která tento výbor přijal ve vztahu ke kontrole správnosti proplacení faktury uvedené v bodě 1.

[17] K bodu 1. žádosti o informace povinný subjekt žalobci bez bližšího zdůvodnění poskytl Zápis z 1. jednání Finančního výboru obce Podolí a k bodu 2. uvedl, že „samostatné usnesení neexistuje je součástí bodu 1“.

[18] Žalovaný v napadeném rozhodnutí odkázal na ust. § 119 odst. 4 obecního zřízení a uvedl, že v případě finančního výboru zastupitelstva se při kontrolách nepostupuje podle kontrolního řádu, jak se mylně domnívá žalobce. Vycházejí z obsahu poskytnutého zápisu ve spojení s tím, co žadatel požadoval, žalovaný konstatoval, že body 1. a 2. žádosti byly tímto způsobem vyřízeny. K tomu poznamenal, že výbor zastupitelstva obcí nemusí vždy ke každé projednávané záležitosti přijímat usnesení, a že pokud usnesení neexistuje, nelze je ani poskytnout. Žalovaný připustil, že z hlediska vhodnosti by přicházelo v úvahu vydání rozhodnutí o odmítnutí části žádosti, toto by však považoval za přepjatý formalismus. Žalovaný přihlédl i k tomu, že žalobce při podávání žádosti vycházel z nesprávných informací o tom, kdy se jaký dokument vyhotovuje a jaké má mít náležitosti.

[19] Ačkoli z bodu 1. žádosti o informace bylo zcela zřejmé, že žalobce žádal po povinném subjektu protokol o kontrole provedené finančním výborem zastupitelstva pořízený dle kontrolního řádu, povinný subjekt poskytl žalobci pouze kopii zápisu z jednání finančního výboru pořízeného podle ust. § 119 odst. 4 obecního zřízení. Povinný subjekt tedy žalobci neposkytl informaci, kterou požadoval (protokol o kontrole podle kontrolního řádu) a místo toho mu poskytl informaci jinou (zápis z jednání finančního výboru podle obecního zřízení).

[20] Pod bodem 2. žádosti o informace žalobce požadoval poskytnutí kopií usnesení finančního výboru podle ust. § 118 odst. 3 obecního zřízení včetně výsledků hlasování, ani tato informace mu však nebyla poskytnuta. Povinný subjekt se omezil na strohé konstatování, že samostatné usnesení neexistuje a že je součástí bodu 1. (bodem 1. měl zřejmě na mysli poskytnutý zápis z jednání finančního výboru), součástí tohoto zápisu však žádné usnesení finančního výboru včetně výsledků hlasování není.

[21] Podle ust. § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím musí povinný subjekt vydat rozhodnutí o odmítnutí (části) žádosti, pokud žádosti, byť i jen zčásti nevyhoví, s výjimkou případů, kdy se žádost odloží. Ust. § 16 odst. 1 téhož zákona potom dává žadateli k dispozici opravný prostředek – odvolání, o kterém je povinen rozhodnout nadřízený orgán.

Soud poté při přezkumu rozhodnutí o odvolání přezkoumává, zda důvody pro odmítnutí žádosti jsou dány či nikoliv.

[22] Protože v projednávaném případě povinný subjekt žádosti částečně nevyhověl (žalobci neposkytl požadovaný protokol o kontrole podle kontrolního řádu ani usnesení finančního výboru podle obecního zřízení, což ostatně potvrdil i žalovaný v napadeném rozhodnutí), byl povinen vydat rozhodnutí o odmítnutí žádosti podle ust. § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, splňující náležitosti ust. § 68 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

[23] Povinný subjekt však žádné rozhodnutí o odmítnutí nevydal a body 1. a 2. žádosti vyřídil pouhým neformálním přípisem, resp. zasláním jiné informace bez bližšího zdůvodnění. Tím postupoval v rozporu se zákonem o svobodném přístupu k informacím.

[24] Na situace, kdy povinný subjekt rozhodnutí o (částečném) odmítnutí žádosti nevydá, pamatuje ust. § 16a odst. 1 písm. c) zákona o svobodném přístupu k informacím, podle něhož lze proti takovému postupu podat stížnost. O stížnosti rozhoduje nadřízený správní orgán některým ze způsobů uvedených v § 16a odst. 6 zákona o svobodném přístupu k informacím.

[25] V daném případě žalovaný přezkoumal stížnost žalobce směřující proti postupu vyřizování žádosti a vydal rozhodnutí podle ust. § 16a odst. 6 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím, tedy postup povinného subjektu potvrdil. Jak však vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2009, č. j. 2 As 44/2008-72, dostupného na www.nssoud.cz, „rozhodnutí podle § 16a odst. 6 písm. a) informačního zákona spočívající v potvrzení postupu povinného subjektu (který zvolil stěžovatel v napadeném rozhodnutí), je ze samotné povahy stížnosti na nevydání rozhodnutí o (částečném) odmítnutí žádosti možné pouze tam, kde povinnému subjektu, i přes částečné nevyhovění žádosti, vůbec nevznikla povinnost vydávat rozhodnutí o odmítnutí žádosti. Typickým příkladem je situace, kdy se žádost odkládá pro nedostatek údajů o žadateli [§ 14 odst. 5 písm. a) informačního zákona], dále z důvodu, že se požadované informace nevztahují k působnosti povinného subjektu [§ 14 odst. 5 písm. c) informačního zákona], nebo proto, že žadatel v zákonem stanovené lhůtě neuhradí náklady spojené s poskytnutím informace (§ 17 odst. 5 informačního zákona). Z logiky věci je zřejmé, že stěžovatel by mohl postupovat podle § 16a odst. 6 písm. a) informačního zákona také tehdy, pokud by se tvrzení žadatele, že mu informace částečně poskytnuty nebyly, neukázalo jako opodstatněné, tedy případ, kdy by informace k žádosti přes odlišné mínění žadatele byly poskytnuty vyčerpávajícím způsobem.“ V daném případě byl tedy postup žalovaného, který vydal rozhodnutí podle ust. § 16a odst. 6 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím vyloučen, neboť v částech 1. a 2., v nichž žalobce požadoval kopii protokolu o kontrole a kopii usnesení finančního výboru, byla jeho žádost *de facto* odmítnuta, a to se mělo stát formou rozhodnutí podle ust. § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím. Protože žalovaný nemohl postupovat ani podle ust. § 16a odst. 6 písm. c) zákona o svobodném přístupu k informacím a věc převzít (jednalo se o věc spadající do samostatné působnosti obce), nezbývalo mu než o stížnosti žalobce rozhodnout postupem podle ust. § 16a odst. 6 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím a přikázat povinnému subjektu, aby v zákonem stanovené lhůtě žádost vyřídil.

[26] Na uvedeném závěru nic nemění ani přesvědčení žalovaného, že trvat na vydání rozhodnutí o odmítnutí (části) žádosti by bylo příliš formalistickým přístupem, který by

nepřispěl k naplnění smyslu a účelu zákona, a že žalobci byly informace poskytnuty v podobě a formě, v jaké je měl povinný subjekt k dispozici.

[27] Soud připouští, že dle zákona o svobodném přístupu k informacím se informační povinnost vztahuje pouze k informacím reálně existujícím. Podle ust. § 3 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím se informací pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakémkoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního. Musí se tedy jednat o „obsah nebo jeho část“, který je určitým způsobem zaznamenan, tj. zachycen. Pokud určitá skutečnost sice nastala, ale vůbec nebyla zaznamenána (např. z ústního jednání se nepořizoval žádný záznam) nebo pokud určitá informace vůbec nikdy neexistovala (např. žádné jednání, z něhož je žadatelem požadován záznam, neproběhlo), je samozřejmé, že požadavek na poskytnutí této informace nemůže být uspokojen (srov. *Furek, A., Rothanzl, L., Jírovec, T. Zákon o svobodném přístupu k informacím*. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2016, s. 166).

[28] Pokud určité informace nebyly pořízeny, povinný subjekt je pochopitelně není povinen žadateli poskytovat, vždy je však povinen žadateli přezkoumatelným způsobem sdělit, že požadované informace neexistují a že povinný subjekt ani nemá povinnost jimi disponovat. Ačkoli judikatura správních soudů většinově požaduje, aby žádost o poskytnutí neexistující informace byla odmítnuta formou rozhodnutí podle ust. § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, výjimečně bylo akceptováno i neformální sdělení této skutečnosti (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2013, č. j. 4 As 50/2012-71, body 34 a násl. nebo rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 6. 11. 2014, č. j. 3 A 21/2012-29, oba dostupné na www.nssoud.cz), vždy se však jednalo o případy, kdy povinný subjekt reagoval na žádost o informace sice neformálním sdělením, ale podrobně a přezkoumatelně zdůvodnil, že a z jakého důvodu požadovaná informace neexistuje a povinný subjekt ani není povinen jí disponovat. V těchto případech judikatura dospěla k závěru, že postup povinného subjektu, kdy nebylo vydáno rozhodnutí o odmítnutí, nemohl sám o sobě vést ke zkrácení žadatele na jeho právech.

[29] V daném případě však byla situace jiná, jelikož z informací poskytnutých žalobci ani z doprovodného sdělení není zřejmé, zda požadovaný protokol o kontrole podle kontrolního řádu byl pořízen, ale povinný subjekt jej odmítl žalobci poskytnout, nebo zda tento protokol pořízen nebyl, a z tohoto důvodu jej žalobci neposkytl; stejně tak z poskytnutých informací nevyplývá, zda existuje požadované usnesení finančního výboru včetně výsledků hlasování (součástí poskytnutého zápisu z jednání finančního výboru požadované usnesení není).

[30] Žalovaný sice v napadeném rozhodnutí vycházel z toho, že ani protokol o kontrole ani usnesení finančního výboru neexistovaly, a proto je povinný subjekt žalobci nemohl poskytnout, toto konstatování však nemá žádnou oporu ve spisovém materiálu. Součástí spisu totiž nejsou žádná skutková zjištění, která by svědčila o tom, že povinný subjekt vyvinul aktivitu za účelem zjištění, že požadované informace neexistují nebo že by tuto skutečnost jiným způsobem zdůvodnil. Není tedy zřejmé, jak k uvedenému závěru, že požadované informace fakticky neexistují, žalovaný dospěl. Postup povinného subjektu i žalovaného jsou z tohoto hlediska zcela nepřezkoumatelné.

[31] Neobstojí ani argumentace žalovaného, že povinný subjekt nebyl povinen požadovanými informacemi disponovat (ať už jde o požadovaný protokol o kontrole nebo o usnesení finančního výboru). Lze totiž konstatovat, že povinný subjekt musí primárně vyvinout úsilí, aby požadovanou informaci našel, musí tedy nejprve zkoumat, zda požadovanými informacemi fakticky disponuje. Pokud zjistí, že informacemi fakticky disponuje, a to bez ohledu na to, zda takovou povinnost má, je povinen je žadateli poskytnout (nejedná-li se o výluky podle § 7 až § 11 zákona o svobodném přístupu k informacím). Skutečnost, zda byl povinný subjekt povinen požadovanými informacemi disponovat, je relevantní až v okamžiku, kdy povinný subjekt po šetření zjistí, že požadované informace v dispozici nemá. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2015, č. j. 6 As 136/2014-41, publikovaný pod č. 3223/2015 Sb. NSS). V daném případě povinný subjekt ani žalovaný kroky směřující k zjištění, zda požadované informace fakticky existují, neučinili, resp. ze spisového materiálu nevyplývá, že tak učinili, úvahy ohledně povinnosti mít požadované informace k dispozici byly proto předčasné.

[32] Konstatování, že požadované informace neexistují, a že povinný subjekt ani není povinen jimi disponovat, v sobě navíc zahrnuje věcné posouzení žádosti, které mělo být učiněno primárně ze strany povinného subjektu [ve formě rozhodnutí o odmítnutí (části) žádosti podle ust. § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím]. Je totiž namístě, aby důvody odmítnutí podléhaly přezkumu jak v odvolacím řízení, tak v řízení před soudem. Tím, že v daném případě se důvody neposkytnutí informace objevily poprvé v napadeném rozhodnutí (bez ohledu na to, že tyto důvody nemají oporu ve spisu), byl žalobce za dané specifické situace fakticky zbaven možnosti odvolacího přezkumu tohoto závěru a byla tak porušena zásada dvojinstančnosti řízení.

VI. Závěr a náklady řízení

[33] Krajský soud v Brně ze všech výše uvedených důvodů dospěl k závěru, že tím, že žalovaný potvrdil postup povinného subjektu, který žádost v částech týkajících se bodů 1. a 2 fakticky odmítl, avšak nevydal o tom přezkoumatelné rozhodnutí podle ust. § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, zatížil správní řízení vadou, která měla za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.]. Napadené rozhodnutí trpí rovněž vadou nepřezkoumatelnosti podle ust. § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., jelikož skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, nemá oporu ve spisu. Soud proto napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení bude na správních orgánech, aby se přezkoumatelným a procesně řádným způsobem vypořádaly s body 1. a 2. žádosti žalobce o informace, přitom budou vázány shora uvedeným právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Primárně bude nutné se zabývat otázkou, zda požadované informace existují, a až v případě, že by bylo prokázáno, že povinný subjekt informacemi fakticky nedisponuje, bude namístě se zabývat tím, zda je povinný subjekt ze zákona povinen jimi disponovat či nikoliv. Všechny úvahy správních orgánů přitom musí nalézt svůj odraz ve správním spisu.

[34] Zdejší soud pro úplnost dodává, že v rámci soudního přezkumu podle § 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím existuje výluka z kasačního principu řízení dle s. ř. s. Soud přezkoumá, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti a nejsou-li žádné, zruší

rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout. Krajský soud však v rámci přezkumu rozhodnutí žalovaného dospěl k závěru, že nelze s ohledem na charakter požadovaných informací bez dalšího ani *prima vista* posoudit, zda by odmítnutí poskytnutí nesvědčilo nějaký z důvodů předvídaných zákonem o svobodném přístupu k informacím. Proto soud nepostupoval podle § 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím (a dle návrhu žalobce) a sám nenařídil poskytnutí požadovaných informací, nýbrž podle § 78 odst. 1 s. ř. s. napadené rozhodnutí zrušil a povinný subjekt v souladu s § 78 odst. 5 s. ř. s. zavázal, jakými otázkami se má pro řádné vyřízení žádosti o poskytnutí informací v dalším řízení zabývat.

[35] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

[36] Žalobce dosáhl v řízení o žalobě plného úspěchu, a proto má právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Odměna advokáta žalobce a náhrada hotových výdajů byla stanovena podle § 35 odst. 2 s. ř. s. a vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. V daném případě se jednalo o tři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba, replika) a tři režijní paušály, a to ve výši $3 \times 3\,100\text{ Kč}$ a $3 \times 300\text{ Kč}$ [§ 7 bod 5., § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d), § 13 odst. 3 advokátního tarifu], tedy celkem 10.200 Kč. Žalobci dále přísluší náhrada za zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000 Kč. Celkem tedy byla žalobci vůči žalovanému přiznána náhrada nákladů ve výši 13.200 Kč. K jejímu zaplacení soud určil přiměřenou lhůtu.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 30. srpna 2017

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu